СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління місцевим економічним розвитком»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	D3 Менеджмент
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Адміністративний менеджмент
Тривалість викладання	2-й семестр (4 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	2 години на тиждень
практичні заняття:	2години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4238

Кафедра, що викладає прикладної економіки, підприємництва та публічного управління (ПЕППУ)

Викладач:

Чорнобаєв Владислав Володимирович (лекції, практика)	доцент, кандидат економічних наук
Персональна сторінка	https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/chernobaev/index.php
Е-пошта:	chornobaiev.v.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Ефективність системи соціально-економічного розвитку країни оцінюється не тільки за показниками конкурентоспроможності національної економіки, а й рівнем місцевого економічного розвитку окремих територіальних громад, які на місцях вирішують багато загальнодержавних проблем (створення робочих місць,

забезпечення дієвої системи охорони здоров'я та освіти, надання суспільних благ тощо).

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти оволодіє теоретичними знаннями з питань та принципів демократичного врядування, стратегічних і тактичних інструментів місцевого економічного розвитку, а згодом у практичній діяльності буде займати у цих процесах провідну роль.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у здобувачів відповідних дисциплінарних компетентностей, які в свою чергу впливають на формування професійних компетентностей щодо планування стратегічного та тактичного соціально-економічного розвитку громад завдяки активізації підприємницької діяльності.

Завдання курсу:

– узагальнення теоретичних моделей та принципів місцевого економічного розвитку;

– визначення сутності ефективного управління та активізації соціально-економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських громад у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку

– опанування методами аналізу та оцінювання ефективності місцевого економічного розвитку громад й контролю за виконанням програм соціально-економічного розвитку територій;

– набуття навичок планування місцевого економічного розвитку на рівні громади.

3. Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

– цілі, риси та принципи місцевого економічного розвитку;

– форми територіальної організації продуктивних сил;

– предметну сферу і методологічну основу сталого розвитку;

– види наявних та потенційних ресурсів громади;

– особливості практики стратегічного планування в Україні;

– види та форми інвестицій;

– переваги та недоліки різних джерел фінансування.

вміти:

– ідентифікувати фактори, що впливають на місцевий економічний розвиток на рівні громади;

– здійснювати аналіз наявного стану економічного розвитку громади;

– дати оцінку та рекомендації для громади та суб'єкта господарювання відповідно до стратегій сталого розвитку;

– визначати перспективні напрями використання ресурсного потенціалу громади;

– здійснювати аналіз зовнішніх та внутрішніх факторів місцевого економічного розвитку громади;

– вміти виявляти перешкоди у процесі створення й підтримки розвитку місцевого бізнесу;

– робити обґрунтований вибір фінансових джерел, що залучаються на забезпечення місцевого економічного розвитку громади.

4. Структура курсу

Лекції

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
1.1. Місцевий економічний розвиток
1.2. Мета та цілі місцевого економічного розвитку
1.3. Місцева економічна політика
2. ГРОМАДА У СИСТЕМІ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПОДІЛУ ПРАЦІ
2.1. Територіальна громада, її головні ознаки, громадоутворюючі фактори
2.2. Територіальний поділ праці: сутність, значення
2.3. Суть територіальної та галузевої спеціалізації громади
3. ОСНОВИ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ
3.1. Економічний розвиток та економічне зростання
3.2. Фактори економічного зростання і сталого розвитку
3.3. Механізми забезпечення сталого розвитку.
3.4. Теорії та індикатори сталого розвитку
4. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ
4.1. Ресурси та їх властивості. Види та характеристика ресурсного потенціалу громади
4.2. Інвестиційний потенціал. Резервний потенціал. Природні ресурси. Людські ресурси (капітал). Технологічні ресурси. Фінансові ресурси. Нематеріальні ресурси.
5. ТАКТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
5.1. Зміст, формування та моніторинг інвестиційного клімату громади
5.2. Основні поняття та положення інвестиційного проектування, стадії життєвого циклу інвестиційного проекту
5.3. Інфраструктура підтримки підприємництва
6. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
6.1. Сутність державно-приватного партнерства.
6.2. Особливості державно-приватного партнерства в Україні, його характеристики та форми
6.3. Законодавче регулювання державно-приватного партнерства в України.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Завдання, функції та роль стейкхолдерів в місцевому економічному розвитку
2. Територіальна та галузева спеціалізація громади: суть, значення та показники
3. Розробка SWOT-аналізу громади
4. Аналіз та оцінка ресурсного потенціалу громади
5. Основні методи роботи та залучення представників громади до процесу стратегічного планування

6. Підтримка розвитку місцевого бізнесу та підприємництва, як тактичний інструмент місцевого економічного розвитку.
7. Види і джерела фінансування місцевого економічного розвитку

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Дистанційна платформа Moodle.

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Практичні роботи приймаються за контрольними запитаннями до кожної з роботи.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для магістерського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

Рівень, рейтингова шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, 90–100, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь	Студент самостійно розв’язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент

	студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 82-89; 74-81; дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичні й діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 64-73, 60-63 задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 0-59, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може	Студент знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

	сформулювати лише деякі основні положення теорії.	

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2.Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) та регламентується нормативними документами про організацію навчального процесу в університеті.

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов’язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об’єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н.

Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/1plangrweb.pdf

2. Соціально-економічний розвиток територіальних громад Центральної України в умовах децентралізації: науково-аналітична доповідь / наук. ред. д.е.н., проф. Сторонянської І.З. Львів, ІРД НАНУ. 2019. 104 с. URL: http://ird.gov.ua/irdp/p20190040.pdf

3. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 121 с. URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/04_Strateg_Plan-PRN-5.pdf

4. Вакуленко В., Гринчук Н., Борщ Г., Васильєва Н., Рудницька Р., Проскурнін В., Оленківська Л. Місцевий економічний розвиток: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук та інші] – К. : – 2018. – 103 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/LED-Manual-for-trainers_June_2018.pdf

5. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. / [Г. А. Борщ, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, Ю. Ф. Дехтяренко, О. С. Ігнатенко, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук, В. В. Юзефович] – К. : – 2017. – 107 с. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/204/Ресурсне-забезпечення-ОТГ.pdf

6. Інноваційний розвиток системи органів публічної влади: стратегічний підхід : навч. посіб. / С. А. Попов, Г. О. Панченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. – 220 с. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/29.03.2019.pdf

7. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практичний посібник : у 5 част. / Н. Балдич та ін.; Федерація канадських муніципалітетів / Проєкт міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст». К., 2020. Част.1: МЕР: сучасні концепції, моделі та ресурси. 104 с. URL: https://www.prostir.ua/?library=praktychnyj-posibnyk-mistsevyj-ekonomichnyj-rozvytok-modeli-resursy-ta-instrumenty-finansuvannya